

मुंबईतील ग्राहकांना आता पर्याय उपलब्ध आहे ...

कार्यक्षम आणि जबाबदार वीज वितरकाची निवड करा !

प्रिय मुंबईकरांस,

जेव्हा काही आठवड्यात तुम्ही मुंबईच्या वीज पुरवठाविषयी होत असलेल्या "वाद-विवादां" बाबतच्या विविध प्रकारच्या बातम्या आणि लेख बघुंदा वाचले असतील. या संदर्भातील सध्याची परिस्थिती तुम्हाला कळायी म्हणून काही मुद्दे स्पष्ट करण्याची ही संधी आम्ही घेत आहोत.

टाटा पॉवर शंभरापेक्षाही जास्त वर्षे मुंबई शहराची सेवा करत आहे आणि व्यवसाय करण्यासंदर्भात केवळ आम्ही जोपासलेली नीतिमूल्ये, आम्ही देत असलेल्या सेवांचा दर्जा आणि आणि आमच्या व्यवसायाचा मूळ आधार असलेल्या नीतिमूलांच्या जोरावरच आम्ही समाज आणि आमच्या ग्राहकांचा विश्वास संपादन केला आहे याचा आम्हाला सार्थ अभिमान आहे. मुंबई शहराला टाटा पॉवरव्यतिरिक्त बीईएसटी आणि आरइन्फ्रा (पूर्वीची बीईएसटी/आरईएल) या कंपन्यादेखील सेवा पुरवतात.

एक वीज वितरण परवानाधारक आणि वीज उत्पादक या नात्याने मुंबई शहरासंदर्भातील आपली सर्व कर्तव्ये टाटा पॉवर जबाबदारीने पाळत आली आहे. एकूण १४२७ मेगावॉट विजेसाठी टाटा पॉवरने बीईएसटी आणि टाटा पॉवर-डी बरोबर करार केलेला आहे आणि असा कोणताही करार नसतानादेखील टाटा पॉवर आरइन्फ्राला ५०० मेगावॉट वीज पुरवत आली आहे.

जेव्हा दोन वर्षांमधे सन्माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने दोन आदेश जारी केले - प्रथमतः आपल्या परवाना क्षेत्रातील सर्व ग्राहकांना फिरकीने देत वीज पुरवठा करण्याचा कंपनीला अधिकार असल्याची खात्री दिली आणि त्याबरोबरच वीज निर्माण करणाऱ्या कंपनीला आपल्या परसंतीच्या खरेदीदारांना वीज विकण्याचा अधिकार असल्याच्या मुद्यालादेखील मान्यता दिली. त्यानुसार जून २००९ मध्ये टाटा पॉवरने आरइन्फ्राला १ एप्रिल २०१० पासून विजेची पर्यायी व्यवस्था करण्याची सूचना दिली.

टाटा पॉवरने नऊ महिन्यांची पूर्वसूचना दिलेली असूनही आरइन्फ्राने आपल्या ग्राहकांना पुरवण्यासाठी पुरेशी वीज १ एप्रिल २०१० पासून उपलब्ध करून देण्याची व्यवस्था केली नसल्यामुळे सध्याची परिस्थिती उद्भवली आहे. परंतु आरइन्फ्राने यावर नऊ महिने काहीच कृती न करण्याचा पर्याय निवडला आणि टाटा पॉवर जनरेशन कंपनीने त्यांना यापुढेही वीज पुरवतच राहिले पाहिजे असा आदेश देण्याची महाराष्ट्र शासनाकडे मागणी केली.

इलेक्ट्रिसिटी अॅक्ट २००३ अस्तित्वात आल्यानंतर वीज निर्मिती करणाऱ्या कंपनीबरोबर वीज खरेदी करार (पीपीए) करणे वितरण परवानाधारकांना कर्तव्य बंधनकारक ठरले. या ठिकाणी एक जोष्ट आपल्या निदर्शनास आणणे अत्यंत आवश्यक आहे, की बीईएसटी आणि टाटा पॉवर डिस्ट्रिब्युशन कंपन्यांनी त्यांना आवश्यक असलेल्या विजेसाठी टाटा पॉवर जनरेशन कंपनीबरोबर वीज खरेदी करार (पीपीए) केला; पण टाटा पॉवर जनरेशन कंपनीबरोबर असा वीज खरेदी करार करण्यासाठी रिलायन्स इन्फ्राने सातत्याने नकारच दिला. इतकेच नाही, तर महाराष्ट्र वीज नियामक आयोगाने वीज खरेदी करार करण्याबाबत रिलायन्स इन्फ्राला स्पष्टपणे विचारणा केल्यानंतरदेखील रिलायन्स इन्फ्रा करार करण्याचे टाळत राहिले. **महाराष्ट्र वीज नियामक आयोगाने आपल्या आदेशात असे नमूद केले आहे:**

“वीज खरेदीच्या अटी आणि शर्तींना मान्यता मिळवण्याबाबत आरईएलचा हटवादीपणा निर्भत्सना करण्यायोग्यच आहे आणि त्यासाठी हा आयोग आरईएलला ताकीद देत आहे. आरईएल एक वितरण परवानाधारक आणि वीज उत्पादक असल्याने, आवश्यक तेवढी वीज उत्पादक कंपन्यांकडून खरेदी करण्याबाबतचे वीज खरेदी करार लवकरात लवकर सादर करण्याची आणि त्यांच्या स्वतःच्या वीज उत्पादक कंपनीकडून करावयाच्या वीज खरेदीबाबतची व्यवस्था लिखित स्वरूपात तात्काळ सादर करण्याची जबाबदारी आरईएलचीच आहे ... अशा गोष्टीत आरईएल अपयशी ठरल्यास आगामी काळात आयोग आरईएलवर कडक कारवाई करेल.”

टाटा पॉवरने उपलब्ध ५०० मेगावॉट विजेपैकी बीईएसटीबरोबर १०० मेगावॉट विजेसाठी करार केला आहे, टाटा पॉवर-डीबरोबर १६० मेगावॉट विजेचा करार केला आहे आणि ४० मेगावॉट वीज स्टॅंडबाय आहे. जेव्हा ५ महिन्यात मुंबई उपनगरातील आरइन्फ्राच्या अनेक ग्राहकांनी टाटा पॉवरकडून वीज घ्यायला सुरुवात केली आहे. आतापर्यंत ३०,००० पेक्षा जास्त ग्राहकांनी आरइन्फ्राऐवजी टाटा पॉवरकडून वीज घ्यायला सुरुवात केली आहे आणि दर दिवशी त्यात साधारणपणे ५०० नव्या ग्राहकांची भर पडत आहे. त्यामुळे या ग्राहकांचा १६० मेगावॉटपेक्षाही जास्त वीज भार आरइन्फ्राकडून टाटा पॉवर-डीकडे आला आहे आणि तो पुढे वाढण्याची शक्यता आहे..

तुम्हाला भेडसावत असलेल्या काही चिंता कमी करण्याची आमची इच्छा आहे:

• या उन्हाळ्यात मुंबईमध्ये भार नियमन होईल का?

मुंबईमध्ये भार नियमन करण्याची गरज भासणार नाही. कडक उन्हाळ्यात मुंबईला ३००० मेगावॉट विजेची गरज असते आणि मुंबईची आजची एकत्रित वीज निर्मिती क्षमता २४०० मेगावॉट इतकी आहे. कडक उन्हाळ्याच्या काळात या शहराला गेली ३ - ४ वर्षे वीज कमी पडते आहे आणि संबंधित वीज वितरक कंपन्यांनी केलेल्या प्रयत्नांमुळे या अतिरिक्त गरजेच्या विजेची व्यवस्था करणे शक्य झाले आहे. आणि म्हणूनच संबंधित वितरक कंपनीने आपल्या ग्राहकांची योग्य ती काळजी घेण्याकरिता जबाबदारीने योग्य वेळी कृती करण्यासाठी अत्यंत नियोजित पध्दतीने प्रयत्न करण्याची जितांत आवश्यकता आहे.

• आरोप केले जात आहेत तरी नफेखोरी टाटा पॉवर खरोखरच करत आहे का?

टाटा पॉवर नफेखोरी करत असल्याचा आरोप आकसाने आणि बेजबाबदारपणे केलेला आरोप आहे. वर स्पष्ट केल्यानुसार ५०० मेगावॉट वीज मुंबईच्या ग्राहकांसाठीच उपलब्ध ठेवलेली आहे. केलेल्या करारांनुसार ३०० मेगावॉट देणे आम्हाला भाग आहे आणि उरलेली २०० मेगावॉट वीज मुंबईमध्येच वाढत असलेल्या विजेच्या मागणीची पूर्तता करण्यासाठी राखून ठेवलेली आहे.

मग यात नफेखोरी करण्याचा प्रश्नच कुठे येतो? नफेखोरी करण्याचाच आमचा हेतू असता तर वर नमूद केल्याप्रमाणे ही वीज निर्मिती क्षमता अशा प्रकारे उपलब्ध करून देवली गेली नसती.

• स्टॅट्युटरी ऑप्रोप्रिएन्सबाबत (वैधानिक निश्चितीकरण) वस्तुस्थिती:

वीज निर्मितीत गुंतलेल्या मालमत्तेसाठी ग्राहकांनी ५३४ कोटी रुपयांचा अर्थपुरवठा केला असल्याचा आरइन्फ्राने केलेला आरोप चुकीचा आहे. फक्त रु.१२७ कोटी (अनुक्रमे १९८४ आणि १९९० साली प्रस्थापित झालेल्या) युनिट ५ व युनिट ६ च्या वीज निर्मितीतील मालमत्तेसाठी आहेत. उर्वरित रु.४०७ कोटीची रक्कम मुंबईतील ग्राहकांसाठी उभारावयाच्या पारेषण आणि वितरण प्रकल्पांसाठी आहे.

टाटा पॉवरच्या मूळ भांडवलातून ही रक्कम वजा करण्यात आलेली असल्यामुळे आणि ही मालमत्ता २० वर्षांपूर्वी निर्माण झाली असल्याने तिच्या अवमूल्यनाची प्रक्रिया पूर्ण झालेली असल्यामुळे, ग्राहकांनी योगदान केलेल्या रकमेवर टाटा पॉवरने कोणताही परतावा प्राप्त केलेला नाही.

• आता ग्राहकांना पर्याय निवडण्याचा अधिकार आहे - कृपया आपल्या अधिकाराचा वापर करा !

जेव्हा काही वर्षांत आरइन्फ्राच्या ग्राहकांना लागू होणारे विजेचे दर वाढले आहेत कारण आपल्या ग्राहकांना पुरेशी वीज पुरवण्याची दीर्घ कालीन व्यवस्था त्यांनी केलेली नाही. सध्या आयोगाने हस्तक्षेप करून संबंधित तपासणीचे काम पूर्ण होईपर्यंत आ.व.२००९-१० साठीचे आरइन्फ्राचे वीज दर लागू करणे स्थगित ठेवलेले आहे आणि आरइन्फ्राच्या ग्राहकांना आ.व.२००८-०९च्या वीज दरानेच आकारणी केली जात आहे.

परंतु आरइन्फ्राच्या अकार्यक्षमतेमुळे ग्राहकांना त्रास सोसण्याची आवश्यकता नाही. आता ग्राहकांना पर्याय निवडण्याचा अधिकार आहे. आपल्या अधिकाराचा वापर करून ग्राहकांची विजेची वाढती मागणी पूर्ण करण्यासाठी आवश्यक तेवढी वीज असलेल्या टाटा पॉवरसारख्या कार्यक्षम आणि जबाबदार वीज वितरकाकडून वीज घेण्याचा पर्याय ग्राहक निवडू शकतात.

मुंबईच्या ग्राहकांची सेवा करण्यास टाटा पॉवर सदैव बांधील आहे.

